

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

Minge kõike maailma, kuulutage!

"Minge kõike maailma, kuulutage!" Nii kõlasid misjonitööks innustavad mõtted Pauluse koguduse lastelaagris 31. maist kuni 2. juunini Põltsamaal. Oleme ehk harjunud mõttega, et misjonärid on need, kes tunnevad kutsumust minna Aafrikasse või Indiasse, et rääkida seal Jeesusest. Misjoniteemalises lastelaagris aga vaadati asja hoopis teise nurga alt: iga kristlane ja isegi iga ristitud laps on misjonär, lootuse sõnumi kuulutaja nagu väike iisraeli tüdruk, kes rääkis Süüria väepealikule Naamanile, et Jumal võib ta terveks teha. Väike laps süütas sõnaga suure usu!

Õppetundides arutati näiteks, mis see misjon üldse on ja kes on misjonär. Selgus, et kõigepealt on misjonär lihtsalt inimene, kes on ise kogenud Jumala abi ja armastust ning tahab seda teistele jagada. Prohvet Joona loo näitel mõeldi sellest, et misjonäri ülesanne võib mõnikord olla päris hirmutav. Sellest hirmust saame jagu, kui kinnitame oma pilgu Jeesusele

nagu apostel Paulus, kes mõistis, et ta pole misjonitöös üksi, vaid hoopis koos Jumalaga. Hool ja mure nende pärast, kes võivad ilma Jeesusest hukka minna, pani Paulust raskusi ületama. Nii on see tänagi!

Teisel päeval võtsid laagrilised ette maastikumängu „Pauluse jalajälgedes“. Muuhulgas sai seal talutada kaetud silmadega sõpra nagu talutati pimedat Paulust, kui ta oli kohtunud Jeesusega. Pallidega sihiti tervet hunnikut plekkpurke, millest igaüks kandis mõne ebajumala nime. Justnimelt! Ebajumalaks võib saada isegi see, mida peame heaks, kuid mille asetame Jumala kohale. Nii kukkusid pallivalangute all kolinal kokku raha, edu, võim, eneseimetlus, liigsöömine, kuulsus ja muu selline.

Laagrisse tulid külla ka misjonärid teistelt maadelt: Marimaalt pärit Anna Mišina ning Soomest tulnud Olli ja Salome Olenius. Anna tutvustas oma kauget kodumaad, laulis marikeelseid laule ja õpetas lastele

mõne rahvatantsugi. Olli ja Salome rääkisid lõkkeõhtul sellest, kuidas nad tulid kristliku usu juurde, laulsid koos laagrilistega ja õpetasid lastele toredaid mängu.

Laagri spordimees Talis Mölder innustas igal hommikul kõiki võimlema ja korraldas laagriolümpia. Pühapäeval esitasid laagrilised Põltsamaa kirikus Pekka Simojoki laulu „Evangeelium“.

Nii möödusid laagripäevad peaaegu märkamatu ja jõudis kätte aeg pakkida asjad kojusõiduks. Täname Jumalat kauni laagripäeva, ilusa ilma ja kõigi laagriliste eest! Lapsi õpetasid Katrin Burman, Katrin Kull, Eleri Luhamets, Heli Lätt, Anu Seppa, Nelli Vassila ja laagri juhataja Pirjo Roots. Vaimulikest osalesid Kristjan Luhamets, Marek Roots ja Urmas Saupöld. Eriline tänu Silvi Švedkole ja Aleksander Erstule ja muidugi kõikidele lastele, vanematele ja vanavanematele!

PIRJO ROOTS

Abiõpetaja saabub oktoobris

Õpetaja Enn Auksmann loodab jõuda Tartusse oktoobri keskpaiku. Täpset kuupäeva ei julge ta veel öelda, sest üle ookeani kolimine ei ole lihtne.

Tartu Pauluse abiõpetaja ametikoht on vakantne alates juunist, kui Marek Roots asus teenima Viljandi Pauluse kogudust. 21. juulil külastas õpetaja Auksmann Tartut ja meie koguduse nõukogu kiitis ühel häälel heaks tema kutsumise uueks abiõpetajaks.

Enn Auksmann on ristitud ja leeritud Tartu Pauluse koguduses. Vaimulikuna on ta teeninud kogudusi Jõe- lähtmel, Paides, Hiiumaal, Pärnus ja Los Angeleses.

Lastehoiu esimene "lapselaps"

Tartu Pauluse lastehoid avati 2011. a. jaanuaris. Sama aasta sügisel tuli hoidu Lilian Püvi, kes käis siin kuni 2012. aasta augustini. Täna on Lilian 19-aastane. Ta on esimene lastehoiu "vilistlane", kes oma lapse samasse hoidu toob. 2-aastane Tanel on nüüd kõige väiksemate laste rühmas.

Enda lastehoiuajast meenub Lilianile esmalt söögipalve lugemine. Lilian käis Pauluse lastehoius koos oma kahe noorema õega, kellest üks oli temaga samas, teine teises rühmas teisel pool klaasseina. Oma lapse toob Lilian Pauluse lastehoidu, kuna ta on kindel, et siit saab laps hea kasvatuse.

"Koguduse lugu" sai raamatuks

Pereraadio sari "Koguduse lugu" on nüüd kaante vahel. Õpetaja Kristjan Luhamets esitles 760-leheküljelist raamatut 28. juunil Viljandis ja 30. juunil Tartus. Raamat annab ülevaate kõigi Eesti alal tegutsenud luterlike koguduste ajalugudest. Lisatud on ka kõigi koguduste vaimulike nimekirjad, samuti praostide ja piiskoppide loetelud. Fotod kirikutest tegi Endel Apsalon. Raamat kaalub 2246 g ning märgib oma ilmumisega 500 aasta möödumist usupuhastuse jõudmisest Eesti alale.

Pauluse Raamatupoos on "Koguduse lugu" müügil hinnaga 48 eurot.

Nelli Vassila: tundsin, et ma

Näib, et Nelli jõuab igale poole. Abivalmiduse ja ettevõtlikuse hea kombinatsioon teeb temast kiire reageerija.

Kust sa tuled?

Sündisin Tartus ja kuni põhikooli lõpuni elasin Tartus. Põhikoolis käisin Mart Reiniku gümnaasiumis, mis asub kohe Pauluse kiriku taga. Pärast kolisime perega Elva lähedale Peedule ja gümnaasiumisse läksin Nõkku õppima. Lapsepõlves veetsin oma vaheajad sageli vanaema juures Tapa lähedal. Olin aktiivne laps, kellel oli hea fantaasia. Minu vend Timo Švedko on ikka meenutanud, et ma mõtlesin kõik meie mängud välja ja igav meil ei hakanud. Mul oli hea ja armastust täis lapsepõlv.

Kuidas leidsid tee Jumala juurde?

Kui läksin teise klassi, siis kinkis ema mulle helesiniste kaantega laste Piiblilugude raamatu. Sellesama, mida ilmselt on kõik kunagi käes hoidnud ja kus on iga loo juures imeilus pilt. Esimene klass käis siis koos lasteaiaga juures ja teisest klassist alates toimusid tunnid Reiniku kooli hoones, mis toona oli 10. keskkool. Selle Piiblilugude raamatu ma siis läbi lugesingi. Olin kaheksa aastane ja hakkasin usu vastu kõvasti huvi tundma. Mäletan, et mingi periood tahtsin isegi nunnaks saada. Panin salaja kodus musta ürbi selga ja palvetasin, kui kedagi kodus ei olnud. Mulle meeldis Legost kloostrit kokku panna nii nagu ühes entsüklopeedias joonise peal nägin. Siiani mäletan, et dormitoorium on kloostri magamisruum. Hiljem kinkisid vanemad mulle isikliku raadio ja selle kaudu hakkasin ma Pereraadiot kuulama. Erilise hardusega mäletan Ilmar Sirkeli õhtuseid unejutte, millest mõni on veel meeles ja olen neid oma lastelegi edasi rääkinud. Kuulasin Pereraadiot igal vabal hetkel.

Minu usuelu kujunemises on suur rolli mänginud vanaema, kelle juures ma vaheajad veetsin. Tema oli ristitud ja usk oli talle oluline. Jõulude ajal käisime ikka Tapa kirikus, mis oli puupüsti rahvast täis. Kui vanaema jäi raskelt haigeks (ma olin siis 15), tundsin, et ma pean saama ristitud.

Mingi osa minust arvas, et kui ma saan ristitud, saab ehk vanaema terveks. Pauluse kirikusse sattusin pooljuhuslikult. Enne lõplikku otsust kaalusin veel, kas minna Peetri või äkki isegi katoliku kirikusse. Kui aga hinges see lõplik otsus tehtud sai, siis tundsin, et pean nüüd ja kohe ristitud saama. Nagu Piiblis tuldi Ristija Johannese juurde ja ta kohe ristis neid. Ka mina astusin ühel novembrikuu päeval peale kooli Tartu Pauluse kiriku uksest sisse, õigemini üritasin astuda. Läksin peaukse juurde ja kangutasin mis ma kangutasin, aga uks lahti ei tulnud. See võis olla õhtune kellaaeg. Kuid ma olin ju filmides näinud, et inimesed tulevad kirikusse isegi keset ööd kui neil on raske hetk ja istuvad seal ning ma olin täiesti veendunud, et uks on lahti, aga nii tookord ei olnud. Aga ma ei jätnud jonn. Järgmisel päeval proovisin ma jälle Pauluse kirikusse sisse saada. Seekord proovisin ka kõiki teisi uksi

kuni leidsin üles Joel Luhametsa. Ma eeldasin, et ta ristib mind kohe nüüd ja praegu ära, aga Joel Luhamets hakkas rääkima leerikoolist, mis oli minu jaoks täiesti tundmatu mõiste. Ütles, et praegu käimasolev leerikool hakkab juba lõppema ja tulgu ma uuel aastal tagasi, kui algab uus kursus. Mäletan, et ma ei tahtnud kuidagi ära minna ilma, et ma oleks ristitud. Ütlesin, et ma olen Piibli läbi lugenud ja lugudega kursis ja mul on lihtsalt vaja nüüd ja kohe ristitud saada. Joel Luhamets halastas mu peale ja minu leerikool koosnes kahest individuaaltunnist sealsamas Joeli kabinetis ja ühest leeritunnist, mis veel jõudis toimuda ja ma sain juba paari nädala pärast kiriku liikmeks.

Leerikool oli mul väga huvitav, sest ma sain kirikuõpetaja endaga rääkida ja teda oli huvitav kuulata. Mäletan päeva, mil mulle käed peale pandi. Olin vahetult enne seda haigeks jäänud. Mul oli 40-kraadine palavik

pean saama ristitud

ja ema ei tahtnud üldse, et ma sellise palavikuga kuhugi külma kirikusse lähen. Aga mul oli nii suur vajadus kiriku juurde jõuda, et ma panin mitu paksu valget kampsunit selge, sest ilusat ja sooja valget kleiti mul ei olnud, ja tulin kohale. Mäletan, et pärast kadus haigus ära nagu polekski midagi olnud.

Miks otsustasid sa õppida hingehoidu?

Õppisin keskkoolis hästi ja kui ma lõpetasin, siis sain arstiteaduskonda sisse, aga teisel aastal jäin füsioloogia eksami ajal mandlipõletikku ja korduseksamil kukkusin läbi. Arstiteaduskonnas tähendas see aga automaatselt puhkeaasta võtmist. Siis algasid mu rännakud. Käisin USAs, sattusin Lõuna-Ameerikasse Surinamesse, kus õppisin hollandikeelses ülikoolis paar aastat sellist ala, mis tähendab teadust muutumisprotsessidest ja õpetamisest. Ka see õpe jäi mul pooleli, sest raha sai otsa. Siis läksin Kanadasse ühe toredate Eesti pere juurde kuni tundsin meeletut igatsust Eestimaa järgi – võõrsil on hea, aga kodus on veel parem.

Astusin uuesti Tartu ülikooli, seekord õppima arvutitehnikat, sest olin võõrsil õppinud arvuteid tundma. Esimese semestri lõpus aga haigestus mu isa, kes umbes kuu aega hiljem suri ja ka see õpe jäi mul pooleli. Nii oli mul kõrghariduse omandamine kolm korda pooleli jäänud ja ma tundsin end paraja luuserina.

Abiellusin, sündis esimene laps ja siis hakkas pihta juhtimine hingehoiu õppe poole. Mäletan, et see oli minu vend Timo, kes mulle esimest korda rääkis, et selline õpe on olemas ja kui ma selle kirjeldust lugesin, siis oli see justkui minu jaoks kirjutatud. Aga ma ei julgenud uuesti kooli minna. Kuidas minna neljandat korda ülikooli ja veel tasulisse õppesse, kui oled juba kolm korda seda proovinud ja sealt välja kukkunud? Selleks ajaks arvasin, et ju pole kõrgharidus minu tee, et ehk on minu tee olla lihtne kodune perenaine ja kasvatada lapsi. Aga see tunne, et ma peaks õppima minema, ei andnud asu. Mäletan, et olin pühapäeval teenistusel ja Joel

Luhamets pidas kantslis kõnet, aga mul oli nii palju siseheitlust, et ma praktiliselt ei kuulanud teda, vaid pidasin iseendaga sisemist kahekõnet: kas minna uuesti õppima? Ja sel hetkel ütles Joel Luhamets kõvasti kantslist: JAH! Mind kohe ehmatas ära selline otsekohesus. Mõtlesin, et aga küsiks mõttes veel midagi, äkki tuleb vastus? Küsisin siis mõttes, et kas ma pean hingehoidjaks õppima minema? Ja kohe kui ma seda olin küsinud, luges Joel Luhamets kantslist ette kirjakohta: "Järgnege mulle ja ma teen teist inimesepüüdjad!" No see võttis mind suisa pahviks. Kaks vastust otse mulle – inimesepüüdja... hingehoidja... kõlavad ju sarnaselt? Peas mõtlesin edasi, et praegu pole õige aeg õppima minna, sest mul polnud raha õppemaksu jaoks. Kas pean tõesti nüüd õppima minema? Selle peale lõpetas Joel kirjakohta lugemise: "...ja nemad jätsid kohe paadi ja oma isa sinnapaika ning järgnesid talle."

Kui kohe, siis kohe. Kui sind ikka nii otse kutsutakse, siis tuleb alluda. Ja nii ma hingehoidjaks õppima läksin. Tagantjärele olen aru saanud, et ma ei olnud kolme pooliku haridusega luuser, vaid see oli hoopis üks väga eriline õppekava, kus ma sain õppida ja kogeda erinevaid asju, mis teeb minust praegu palju parema hingehoidja. Ilma nende kogemusteta ma seda tööd teha ei saaks. Täna töötan ma Sotsiaalkindlustusametis kriisihõustajana, toetan inimesi erinevates kriisilukordades nii kohapeal kui ka kaugemalt.

Milline on Sinu perekond täna?

Olen abielus ja mul on kaks tütar, 11- ja 10-aastane. Mul on 50-kilone koer ja 16-aastane kass.

Mida sa pead igapäevases elus kristlasena oluliseks?

Oluline on loota Jumala peale ja Teda usaldada. Jumalal on suur plaan ja meie oleme selles plaanis sees, ta saab meid kasutada, kui me vaid usaldame teda ja loodame Ta peale. Alati ei juhtu asjad nii nagu me inimestena tahame, et nad juhtuksid, aga kindlasti ei juhtu mitte midagi siin maailmas ilma, et lõpuks Jumala

plaan ikkagi täitub ja Ta võidutseb.

Kas sa oled kogenud mõnda erilist palvevastust või Jumala juhtimist?

Ma tahaks arvata, et see toimub kogu aeg. Tegelikult me ju peame iga päev valikuid tegema. Usus kasvamine toimub pidevalt läbi Piibli lugemise, kirikus käimise, kristlastega suhtlemise, palvetamise, nende teemade peale mõtlemise, kukkumise ja uuesti üles tõusmise, kuni me saame järjest paremini aru, milline on see parem tee – tee, mille peal Jumal tahab, et me käiksime.

Milline on Sinu lemmik kirjakoht või -raamat Piiblis? Miks just see?

Mul on palju lemmikuid kirjakohti. Näiteks möödunud pühapäeval kõlas pihimõtte aluseks Mt 25,40: "Tõesti, ma ütlen teile, mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle". See on üks mu lemmikuid, sest see juhib mind minu töös. Või näiteks Js 43,1: "Ära kardada, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt!" Kui ma kaalusin hingehoiu magistriõppesse astumist, mõtlesin taas kirikus, et oleks tore, kui saaksin selgi korral selge märgi. Kui teenistus hakkas lõppema ja vastust ei olnud, mõtlesin, et ma ju väga kardan seda sammu teha. Seepeale ütleski Marek Roots altari eest selle salmi: "Ära kardada...". Nii ma siis ei lubanud endal karta ja astusin magistriõppesse.

Või näiteks Mt 6,5-6: "Ja kui te palvetate, siis ärge olge nagu silmakirjatsejad, sest nemad armastavad palvetada sünagoogides ja tänavanurkadel, et olla inimestele nähtavad! Tõesti, ma ütlen teile, neil on oma palk käes! Aga sina, kui sa palvetad, siis mine oma kambrisse ja lukusta uks, palveta oma Isa poole, kes on varjatud, ja su Isa, kes näeb varjatutki, tasub sulle!" See tuletab meelde, et Taevasele Isale ei jää midagi tähelepanemata. Me peame andma endast siin maises elus parima, nii hästi kui me seda oma inimlikus nõrkuses ja patususes suudame ja küll Jumal näeb kõiki meie püüdlusi ja meie palveid.

Küsimusi esitas
KRISTJAN LUHAMETS

Jumalateenistused

8. sept kell 10 kuld- ja hõbeleer.
15. sept kell 10.
22. sept kell 10.
29. sept kell 10.

kell 12 laste ja pere
jumalateenistus

6. okt kell 10. Tartu Pauluse kiriku
pühitsemise 107. aastapäev.

Ülekanded jumalateenistusest on
Pereraadios, Youtubes ja Facebookis.

Kirikus on lastele kaks **mängutuba**,
kus on võimalik jumalateenistust
jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid alates 25. septembrist
kolmapäeviti kell 17. Joel Luhamets
jätkab Juuda kirja seletamist.

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Kammerkoor teisipäeviti alates
10. septembrist kell 18.15.

Piibliringid:

P. 8. sept kell 11.45 (Juta)
R. 13. sept kell 18.00 (Kristjan)
T. 17. sept kell 17.00 (Merce ja Kai)
R. 27. sept kell 17.00 (Aino)
P. 22. sept kell 11.45 (Juta)
T. 1. okt kell 17.00 (Merce ja Kai)
P. 6. okt kell 11.45 (Juta)

Noorteõhtud neljapäeviti kell 19.
Info: Elise Nora Pruun, tel 58156209.

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on
avatud E-R 9-17, L 9-14, P 9-10,
telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha
kantseleis või ülekanedega. Arve nr:
EE282200 221005105336, saaja:
EELK Tartu Pauluse kogudus.

Raamatupood E-R 10-17, L 10-14,
pauluseraamatupood.ee, 55506323,
pauluse.raamatupood@eelk.ee

Supiköök E-L 11-13.

Sõpruskogudus tuleb Tartusse külla

Reedel, 6. septembril kell 18 on Tartu
Pauluse kirikus kohtumine Siilinjärvi
koguduse rahvaga. Tartu Pauluse ja
Siilinjärvi on sõpruskogudused 1993.
aastast saadik. Kõik Pauluse kogudu-
se liikmed on teretulnud.

Leerikool

Sügisene leerikool algab kahes rüh-
mas 30. septembril ja 2. oktoobril. Nii
esmaspäeviti kui kolmapäeviti on
tunnid kell 18:00-19:30. Leeripüha
on 1. detsembril kell 10:00.

Pühapäevakool

Pühapäevakooli avajumalateenistus
on kirikus 29. septembril kell 12.00.
Sobivasse rühma saad ennast kirja
panna koguduse kantseleis (tel 5550
6363 või tartu.pauluse@eelk.ee).
Kirjuta palun oma nimi, sünniaeg,
telefon(id), klass koolis, kui käid, ja
rühm, kuhu tuled.

Tunnid kell 11.00 alates 5. oktoobrist:
2–4 aastased (Eleri Luhamets
ja Karin Kuusk)

5–6 aastased (Aleksander Erstu)
I–II klass (Pirjo Roots ja Katrin Kull)
III–V klass (Anu Seppa ja Heli Lätt)
VI–VIII klass (Katrin Burman)

5. oktoobril kell 10 alustab Tiina
Luhametsa juhatusel ka **lastekoor**.
Kõik uued lauljad on teretulnud.

Villu Jürjo (12. XI 1950 – 1. VIII 2024)

Villu Jürjo ordineeriti kirikuõpetaja
ametisse 5. oktoobril 1975. Ta teenis
Häädemeeste, Võru, Petseri, Urvaste,
Tartu Maarja, Narva ja Viljandimaa
kogudusi. Ülemnõukogu liikmena
hääletas ta 20. augustil 1991. a. Eesti
riikliku iseseisvuse poolt. Tänavu 28.
juulil jutlustas Villu Jürjo Viljandi
Pauluse kirikus, olles juba väsinud.
Ta maeti Viljandi Pauluse surnuaiale.

25 aastat tagasi...

10. septembril 1999 tõsteti üles Tartu
Pauluse kiriku uus tornikiiver. Samal
sügisel alustas tegevust kammerkoor.

100 aastat tagasi...

Tartu avalikkus pani pahaks, et Tartu
Pauluse koguduse juhatuse esimehe
Johan Koiva tütar õppis saksakeelses
koolis. Tolleaegne meediaskandaal
lõppes sellega, et kooli vahetamise
asemel astus isa esimehe kohalt taga-
si. Koguduse uueks esimeheks valiti
27. septembril 1924 Peeter Kase.

Noortepäevad

Tartu Pauluse noortepäevad tulevad
taas 20.-22. septembril 2024. Pane
kuupäevad kirja, sest sind ootab
osadus kristlastest noortega, elu
mõtestamine, palve, ülistus ja loov
eneseväljendus. Anna endast teada:
elise.n.pruun@gmail.com
Lisainfo: Elise Pruun, tel 58156209.

Kontserdid

L. 7. sept kell 18 Eesti Riiklik Süm-
fooniaorkester, Eesti Filharmoonia
Kammerkoor, solistid, dirigent Tõnu
Kaljuste. Kavas: Anton Bruckner
Missa nr. 1 d moll. WAB 26. Arvo
Pärt „In Principio“. Piletid 15/25 €.

E. 23. sept kell 18 Imperial College
Kammerkoori kontsert.

N. 3. okt kell 18 koori ja orkestri
kontsert: Miina Härma Gümnaasium
koos Bielefeldi sõpruskooliga.

Meeste osadus

Head Pauluse koguduse mehed!
Reedel, 20. septembril kell 18.00
olete oodatud Tõravere Pruuli tallu.
Soovijatele ka suitsusaun! Usu ja
teaduse suhete üle arutleb astrofüüsik
Laurits Leedjärv, kes on EELK Nõo
koguduse liige ja Nõo koguduse
meesansambli laulja. Osavõtumaksu
(5 eurot) kogume kohapeal, väljasõit
Pauluse kiriku parklast on kell 17.30.
Oma tulekust palume eelnevalt teada
anda marek.roots@eelk.ee

Uus kursus Pasto- raadi piiblikoolis

Neljal aastal on Pastoraadi piiblikool
andnud ülevaate Piiblist. Sel korral
on Piibli ABC asemel uus kursus ehk
Piibel süvitsi. Kõnelevad Randar
Tasmuth, Aare Kimmel, Arne Hiob,
Leho Paldre ja Urmas Roosimaa.
Kursus on tasuline. Eelmise kursuse
läbimine ega kogudusse kuulumine
ei ole kursusel osalemise eelduseks.
Õppeõhtud on alates 7. oktoobrist
esmaspäeviti kell 18, registreeruda
saab kuni 30. septembrini kodulehel
tartupastoraat.ee/piibel-suvitsi või
kirjutades info@tartupastoraat.ee
Info: tartupastoraat.ee/piiblikool